

MEN-4574

Seat No. _____

M.A. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

History : CC-101

(Elements of Historical Methods)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ ઇતિહાસ એટલે શું ? તેની વ્યાખ્યાઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

અથવા

૧ ઇતિહાસના પ્રકારોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

૨ ઇતિહાસના સહાયક શાસ્ત્ર તરીકે ભૂગોળ, સિક્કાશાસ્ત્ર તથા અર્થશાસ્ત્રનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૨ ઇતિહાસના સાધનોના તુલનાત્મક અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો.

૩ ઐતિહાસિક સાધન સામગ્રીની આધારભૂતતા તથા વિશ્વસનીયતાનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૩ ઐતિહાસિક દસ્તાવેજોનું એકત્રીકરણ તથા વર્ગીકરણનું મહત્ત્વ આલેખો.

૪ પાદનોંધના ફાયદા અને ગેરફાયદાનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

૪ ઇતિહાસના પુનઃલેખનની જરૂરિયાત સમજાવો.

૫ પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં લખો : (ગમે તે સાત)

- (૧) કયા ઇતિહાસકાર ઇતિહાસને માત્ર વાર્તાકથન માને છે ?
- (૨) ઇતિહાસનો સૌથી જૂનો પ્રકાર કયો છે ?
- (૩) ગેરેધાનની ઇતિહાસની સર્વગ્રાહી વ્યાખ્યા આપો.
- (૪) યુરોપમાં કયા વિદ્વાને પુરાતત્ત્વવિદ્યાની શરૂઆત કરી હતી ?
- (૫) દસ્તાવેજ એટલે શું ?
- (૬) ઇતિહાસના પ્રથમ કક્ષાનાં સાધનોના નામ આપો.
- (૭) સાધનના મૂળ પ્રમાણે કેટલા પ્રકાર પાડી શકાય? કયા-કયા?
- (૮) ફોટોગ્રાફ કેવા પ્રકારનું સાધન ગણી શકાય ?
- (૯) માનવજીવનની મૂળભૂત જરૂરીયાતોની ચર્ચા કરતું શાસ્ત્ર કયું ?
- (૧૦) પાદનોંધ વાચક માટે કઈ ભૂમિકા નિભાવે છે ?
- (૧૧) પુસ્તકોનું વિજ્ઞાન કોને કહી શકાય ?
- (૧૨) ઇતિહાસનું પુનઃલેખન શા માટે જરૂરી છે ?